

Dopis radosti

Hamilton Smith

přehled Epištoly

FILIPSKÝM

DOPIŠ RADOSTI PŘEHLED EPIŠTOLY FILIPSKÝM

Hamilton Smith

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Spolek pro šíření křesťanské vzdělávací literatury

Nabočany 19, 358 62 Hrochův Týnec

www.sirenipismasvateho.cz

2010

Biblické citáty jsou většinou uváděny dle Kralického překladu, částečně jako volný překlad z předlohy (německý Elberfeldský překlad).

Titul anglického originálního vydání:

„The Epistle to the Philippians“

An Expository Outline

by Hamilton Smith

Vydáno v: Edinburgh, EH5 3RD, 74, Granton Road

Do češtiny přeloženo z německého vydání:

Der Brief der Freude

Ein Überblick über den Philipperbrief

Vydáno: Ernst–Paulus–Verlag, Postfach 10 08 6, 67434 Neustadt

Obsah

Kapitola 1 4

Kapitola 2 10

Kapitola 3 20

Kapitola 4 28

Kapitola 1

Studium různých Dopisů ukazuje, že každý byl napsán ke zvláštnímu účelu. Tak Bůh ve Své moudrosti a dobrotě učinil plné opatření pro to, aby věřící byl pevně založen v pravdě, a pro jeho vedení za všech dob a za všech okolností.

V Epištole Římanům máme pravdy, které uvádějí věřícího do velkých základů evangelia. Epištoly Korintským nás poučují o pořádku ve shromáždění. Dopisy Efezským a Koloským nám představují Boží rady a učení o Kristu a o Církvi.

V Epištole Filipským nalézáme málo učení, anebo alespoň ne výslovně rozvinuté učení. Naproti tomu nalézáme krásné představení pravé křesťanské zkušenosti. Věřící zde nejsou viděni jako společně v Kristu Ježíši přeneseni do nebeských míst, jako tomu je v Epištole Efezským, nýbrž na své cestě tímto světem, a přitom zapomínají na věci, které leží za nimi, a ženou se kupředu, ke Kristu Ježíši ve slávě. Tento Dopis nám ukazuje zkušenost křesťana, který podniká tuto cestu v síle Ducha Ježíše Krista (Kapitola 1,19). Není to bezpodmínečně **zkušenost všech křesťanů** – to bychom si měli uvědomit – která je zde před námi rozvíjena, neboť jak víme, může tato, žel, daleko zaostávat za vlastní křesťanskou zkušeností. Přesto je to zkušenost, která není omezena na apoštola, nýbrž je v síle Ducha otevřena pro každého věřícího. To může být důvod pro to, že apoštol se zde nenazývá apoštolem, nýbrž píše jako služebník Krista Ježíše.

Podnětem pro Dopis bylo obecenství, které tito věřící Filipští měli s apoštolem a které tehdy bylo vyjádřeno darem, který mu poslali, aby přispěli k uspokojení jeho potřeb. Toto praktické obecenství s apoštolem v průběhu jeho vězení pro něho bylo důkazem dobrého duchovního stavu, neboť byli také takoví, kteří jej opustili a odvrátili se od něho, když byl ve vězení.

Verše 3–6: Tento šťastný duchovní stav vedl apoštola k chválení a k prosbě za Filipské. Můžeme Bohu děkovat jedni za druhé, když si vzpomeneme na Jeho milost, která se zjevila za určitých okolností;

avšak o těchto věřících mohl apoštol říci: „*Děkuji svému Bohu **při každé mé vzpomínce na vás.***“ Můžeme se jedni za druhé modlit, i když to může být někdy spojeno s bolestí srdce kvůli selhání a slabému chození. Avšak za tyto věřící se mohl apoštol modlit „*s radostí*“.

K tomu duchovní stav těchto věřících naplňoval apoštola velkou důvěrou, že Ten, jenž v nich začal dobré dílo, je také dokoná až ke dni Ježíše Krista. Ukazovali svou oddanost svým obecenstvím s apoštolem od prvního dne až k oné chvíli. A tak měl Pavel důvěru, že stejnou milostí budou udržováni i nadále na své cestě, až ke dni Ježíše Krista.

Verše 7 a 8: Nadto se apoštol v této důvěře cítil utvrzen do té míry, jak bylo jasné, že Filipští jej mají ve svých srdcích. To bylo dokázáno skutečností, že se nestyděli být spojení s apoštolem v jeho poutech a v jeho obraně evangelia. Oni, kteří s ním měli obcenství v jeho zkouškách, budou mít také podíl na zvláštní milosti, která mu byla dána. Láska byla vzájemná; neboť když **oni** měli apoštola ve svých srdcích, tu **on** ze své strany toužil po nich po všech srdcem Krista Ježíše. Nebyla to prostě lidská láska, která reaguje na přívětivost, nýbrž božská láska – po nich toužící láska Krista Ježíše.

Verše 9–11: Ve svých modlitbách za ně si apoštol přeje, aby tato láska, která se vůči němu zjevila tak požehnaným způsobem, se ještě více a více rozhojňovala a ukázala se ve známosti a opravdovém porozumění; neboť nezapomínejme, že v Božích věcech vychází duchovní známost z lásky. Srdce, které je Kristu v lásce nakloněno, je srdce, které se naučí Kristovu smýšlení – nejen známosti litery Písma, nýbrž známosti v jejím duchovním významu. S touto od Boha darovanou známostí budeme schopni zkoumat, co je výtečnější. Je poměrně jednoduché odsuzovat věci, které jsou špatné. To je velkou mírou možné i pro přirozeného člověka. Avšak rozlišovat a oceňovat věci, které jsou mravně výtečnější, vyžaduje duchovní schopnost rozlišování. Čím více se v lásce přidržíme Krista, tím větší bude naše duchovní poznání, které nás uschopní, abychom za všech okolností správným způsobem a ve správnou chvíli činili to správné. Když

zkoumáme věci, které jsou výtečné, a jednáme z čistých pohnutek, budeme bez úrazu „*jak Židům, tak Řekům i církvi Boží*“ (1. Korintským 10,32). Tímto způsobem budeme zachováni bez úrazu pro den Kristův.

Nadto zůstaneme – jako svatí ve Filipi – nejen uchráněni toho, abychom padli, a tak se stali kamenem úrazu, nýbrž skrze Ježíše Krista přineseme ovoce k oslavení a ke chvále Boží. Víme, že můžeme ovoce přinést jen tehdy, když zůstáváme v Kristu. Jen potom budeme zjevovat ty krásné vlastnosti, které vidíme v Kristu jako člověku. A když ponese ovoce, bude to k oslavení Otce a lidem podáme svědectví o tom, že jsme učedníci Krista (Jan 15,4–8).

Verše 12–14: Apoštol nyní začíná mluvit o zvláštních okolnostech, v nichž se nalézal a které druzí mohli považovat za překážku pro šíření evangelia a zároveň za skličující pro něho samého. Pavel se však na každou okolnost dívá ve spojení s Kristem. Byl osamocen ve vězení. Tím se zdálo, jako kdyby skončila každá možnost kázat evangelium i jeho veřejná služba. Chtěl však, aby věřící věděli, že tyto zdánlivě odporné okolnosti se vyvinuly k jeho vlastnímu požehnání a k podpoře evangelia. Vzhledem k sobě mohl Pavel říci, že je dalek toho, aby byl kvůli svým poutům skleslý. Může se radovat, neboť bylo zjevné, že jeho pouta byla „*v Kristu*“, to znamená pro Krista. Nebyl sklíčen nějakou myšlenkou, že je ve vazbě kvůli nějakému vlastnímu provinění, nýbrž se spíše radoval, že byl považován za hodného, aby trpěl pro Krista.

Pokud se týká evangelia, tu se jeho pouta stala příležitostí, dosáhnout lidi v nejvyšších sociálních vrstvách. Vždyť svatí také věděli, že, když byl u nich ve Filipis, zpíval písně chvály, když byl uvržen do vnitřního vězení, a že se potom jeho pouta stala příležitostí pro to, aby byl dosažen hřišník na dolním konci sociální stupnice. Klády pro nohy, žalář a půlnoční tma – vše přispělo k podpoře evangelia (Skutky ap. 16).

Kromě toho protivení se světa Kristu a evangeliu, které se projevilo v uvěznění apoštola národů, stalo se podnětem, aby někteří, kteří jinak byli bázlivi, byli vyburcováni a veřejně vystoupili a bez bázně

zvěstovali Boží slovo.

Verše 15–18: Žel, že ale také byli někteří, kteří kázali z nečistých pohnutek. Vedeni závistí a zlým přáním přidat k soužením apoštola další, použili jeho vězení jako příležitost, aby sebe vyvýšili kázáním evangelia. Pavel ale měl před sebou Krista a nemyslel na sebe a mohl se radovat z toho, že byl Kristus kázán. Nečisté pohnutky, zlý způsob a tělesné metody, které přitom snad kazatelé používali, uměl přenechat Pánu, který Svým časem a Svým způsobem bude jednat; ale z toho, že byl Kristus kázán, se uměl radovat.

Verš 19: Apoštol Pavel se mohl radovat, protože věděl, že **kázání o Kristu**, ať skrze něho samého nebo skrze věrné bratry nebo takové, kteří kázali z nečistých pohnutek, spolu s modlitbami věřících a přispěním Ducha Ježíše Krista vyznějí k jeho vlastnímu úplnému a konečnému osvobození z celé moci satana. Připomeňme si, že ať už jsou naše těžkosti jakkoli velké, je tu s Duchem Svatým bohaté a nevyčerpatelné „přispění“, aby našim potřebám bylo učiněno zádost. Když se opíráme o toto přispění, zjistíme, že hněv člověka, závist těch, kteří kážou ze zlých pohnutek, protivení se odpůrců a nepřátelství satana nad námi nebudou mít moc (Žalm 76,11).

Verš 20: Apoštol zřetelně ukazuje charakter spasení, které před sebou viděl. Zjevně nemyslí na spasení duše, které spočívá jedině na Kristově díle. To pro něho bylo pro celou věčnost zařízeno a nikterak nezáviselo na něčem, co on mohl dělat, ani na modlitbách věřících; a chtěli bychom dodat, že ani na přítomném přispění Ducha. Pavel také nemyslí na osvobození z vězení, aby v tomto smyslu byl vykoupen ze své těžké situace. Záchrana, nebo spasení, které měl před očima, je bezpochyby plné osvobození od všeho v životě i ve smrti, co by bránilo oslavení Krista v jeho těle. Kristus naplňoval apoštolovo srdce a jeho toužebným očekáváním a nadějí bylo, že bude ochráněn od všeho, co by jej mohlo vést k tomu, aby se styděl za vyznávání Krista, aby se vší smělostí mohl o Kristu svědčit, takže ať životem či smrtí bude oslavovat Krista.

Verš 21: To vede apoštola k výroku, že Kristus je jediný předmět, který před sebou má, původ a pohnutka pro vše, co činí, takže může

řící: „*Mně zajisté živu býti jest Kristus a umříti zisk.*“ V tomto verši je shrnuta celá naše cesta tímto světem těmi tak proti sobě stojícími slovy „život“ a „smrt“. Je to tak požehnané u Pavla vidět, že jak život, tak i smrt byly spojeny s Kristem. Když žil, bylo to **pro Krista**; kdyby zemřel, znamenalo by to být **u Krista**. Mít Krista jako předmět svého života, to jej udržovalo ve všech proměnlivých okolnostech doby a nejen to bralo smrti všechny její hrůzy, nýbrž činilo to smrt něčím mnohem lepším, než je život ve světě, v němž je Kristus nepřítomen.

To je vskutku pravá křesťanská zkušenost, která je možná pro všechny věřící. Avšak my musíme žel vyznat, jak málo ji známe v té míře, v jaké apoštol žil tento život. Jak mohli něco z této pravé křesťanské zkušenosti znát ti, kteří ve dnech apoštola kázali Krista ze sváru (1,15), kteří hledali své věci (2,21) nebo mysleli na zemské věci (3,19)? Chtějme zkoumat svá vlastní srdce, do jaké míry jsme se my spokojili jen s příležitostným okoušením takového požehnání, žít jen pro Krista. Pro Pavla to byla ustavičná zkušenost jeho duše. Kristus byl nejen jeho život, nýbrž říká: „**Život je pro mne Kristus.**“ Je **jedna věc**, mít Krista za svůj život – to může říci každý věřící –, ale je **jiná věc**, skutečně žít život z Boha, který vlastníme. Je Kristus předmětem před našima očima, který nás zaměstnává den za dnem? Je On pohnutkou pro vše, co myslíme, říkáme a činíme?

Verše 22–26: Apoštol mluví o své vlastní osobní zkušenosti, a proto říká stále znovu „já“. Když může říci „*život je pro mne Kristus*“, tu může rovněž tak připojit, „*jestliže ale život v těle je mým údělem – stojí mi to za námahu*“. Vyplatí se žít, když Kristus je předmětem života. Nicméně by bylo – pokud se týká osobní radosti – mnohem lepší zemřít a být u Krista. Jestliže však myslel na Krista a Jeho zájmy a na blaho Jeho lidu, cítil, že pro něho je nutné, aby ještě zůstal u svatých na zemi. V této důvěře věděl, že zde pozůstane k požehnání a k radosti věřících. A ti budou vedeni k tomu, aby se dále v Pánu radovali, protože je on opět bude moci navštívit.

Verše 27–30: Mezi tím si přál, aby vedli život hodný Kristova evangelia – to jsou slova, která se zkoumavě obracejí k nám všem, neboť

máme v sobě tělo, které nás, kdyby tu nebyla Boží milost, vedlo k životu, který je nejen mravně nižší, než se sluší na křesťana, nýbrž dokonce mnohem níže, než je život ctihodného světského člověka. Tak tomu také skutečně bylo u některých, kteří kázali Krista ze závislosti a sváru.

Proto, aby svatí žili hodně, si Pavel přál, aby se vyznačovali jako takoví, kteří stojí pevně proti každému nepříteli. Aby stáli pevně, musejí věřící být „**jednoho ducha**“, takže „**jednou duší**“ spolu bojují „**s vírou**“ evangelia. (Namísto „**s**“ by mohlo být přeloženo také „**ve**“ nebo „**pro**“ – poznámka překladatele do němčiny.) Velkou snahou satana je, aby věřící oloupil o pravdu. „Pevně stát“ ve společném boji za víru může s sebou přinášet utrpení. Avšak nechceme se nechat zastrašit, jako kdyby nějaké utrpení, kterým máme procházet, mohlo znamenat zničení všech našich nadějí. Skutečností je, že utrpení pro Krista povedou ke spasení od všech lstí nepřítelů, jimiž nás chce odvést od „víry evangelia“. Považujme utrpení pro Krista vždy za čest, která je darována těm, kdo v Něho věří. Apoštol byl příkladem takového boje a takových utrpení, jak to věřící už viděli, když u nich byl ve Filipi, a o čem nyní znovu slyšeli. Když Samuel Rutherford svého času byl tak jako apoštol uvězněn, považoval to za výsadu, neboť mohl říci: „Věc Kristova, i když vede ke kříži, je lepší než královská koruna. Utrpení pro Krista, to je má vítězná koruna.“

Kapitola 2

Na konci první kapitoly je nám připomínáno, že je nám dáno nejen v Krista věřit, nýbrž „*také pro něj i trpět*“. Když se Kristus musel na Svě cestě tímto světem setkat s nepřítelem, můžeme si být jisti, že čím více věřící vyzařují Kristův charakter, tím větší tu bude odpor nepřítele. Proto musíme být připraveni na boj, tak jako svatí ve Filipi, kteří byli charakterizováni tolika vzácnými rysy Krista, a proto se proti nim nepřítel stavěl.

Z této druhé kapitoly se dále učíme, že nepřítel se snažil zničit jejich svědectví pro Krista nejen pomocí nepřátel zvenku, nýbrž i tím, že rozněcoval svár uvnitř křesťanského kruhu. V prvních dvou verších apoštol představuje toto vážné nebezpečí.

Za druhé se z veršů tři a čtyři učíme, že jednota mezi lidem Páně může být udržována jen tehdy, když každý bude mít pokorné smýšlení.

Za třetí jsou ve verších pět až jedenáct naše oči vedeny ke Kristu jako k příkladu pokory pro nás, aby toto pokorné smýšlení v nás bylo vyvoláno.

Za čtvrté je představen požehnaný výsledek pro všechny ty, kteří žijí podle příkladu nízkého smýšlení Kristova. Stávají se Kristovými svědky, jak je to popsáno ve verších 12 až 16.

Konečně kapitola končí ve verších 17 až 30 třemi příklady věřících, jejichž život se řídil tímto dokonalým vzorem, a následkem toho byl charakterizován pokorným smýšlením, které z ohledu na druhé zapomíná na sebe.

Verše 1 a 2: Apoštol radostně uznává, že skrze oddanost a dobrotu těchto svatých z Filipi zakusil ve všech svých zkouškách potěšení, která stojí ve spojení s Kristem a Jeho lidem. Byl potěšen jejich láskou a obecenstvím, které byly vyvolány Duchem, jenž zaměstnával jejich srdce Kristem a Jeho zájmy. Znovu zakusil slitování Kristovo, které se skrze věřící zjevilo vůči muži, jenž trpěl soužením (kapitola 4,14). Všechny tyto důkazy jejich oddanosti v něm způsobily velkou

radost. Viděl však, že nepřítel se snaží zkazit jejich společné svědectví pro Krista tím, že vyvolával v jejich středu svár. Proto musí říci: „*Naplňte radost mou, abyste jednotejného smyslu byli, jednotejnou lásku majíce, jednodušní jsouce, **jednotejně** smýšlejíce.*“ Zde je nyní napomíná, aby *byli „jednoho smýšlení“*. Apoštol začíná s velkým jemnocitem mluvit o tomto nedostatku jednomyslnosti, ačkoli pociťoval zcela jasně jeho tíži, neboť v průběhu Dopisu máme čtyři narážky na toto téma. Už v 27. verši první kapitoly napomínal věřící, aby pevně stáli „***v jednom duchu, jednomyslně pracující ve víře evangelia***“. Zde je nyní napomíná, aby byli **jednomyslní**. Ve třetí kapitole říká: „***To (jedno) smýšlejme.***“ (3,15) A v poslední kapitole nalézáme napomenutí dvěma sestrám, aby „***stejně smýšlely v Pánu***“ (4,2).

Verše 3 a 4: Když Pavel s jemnou ohleduplností oslovil tuto slabost uprostřed Filipských, pokračuje tím, že ukazuje, že proti ní lze jednat jen tak, že každý jednotlivec bude pěstovat pokorného ducha. Proto nás varuje před tím, abychom cokoli činili v duchu sváru nebo ješitnosti, těch dvou velkých příčin nedostatku jednomyslnosti v lidu Páně. Ne že bychom měli být lhostejní vůči zlu mezi Božím lidem, ale jsme varováni před tím, abychom se proti tomuto zlému stavěli v ne křesťanském duchu. Příliš často se, žel, těžkosti ve shromáždění stávají příčinou k tomu, aby přišla na světlo neodsouzená závist, zlo a touha po slávě, které mohou číhat v našich srdcích. To vede jen ke sváru, ve kterém se snažíme jeden druhému odporovat a jeden druhého snižovat, a k ješitnosti, která se snaží vyvýšit sama sebe. Jak velmi máme zapotřebí soudit svá vlastní srdce, neboť, jak to kdosi řekl: „Mezi námi není naprosto žádný, kdo by si nepřisvojoval určitou důležitost.“

Jak potřebné je tu následující napomenutí, abychom ušli tomuto nebezpečí: „***V pokoře jedni druhé za důstojnější nežli sebe majíce.***“ Toto napomenutí můžeme poslouchat jen tehdy, když hledíme od sebe a svých dobrých vlastností pryč a hledíme na dobré vlastnosti druhých. Toto místo nemluví o darech milosti, nýbrž o mravních kvalitách, které mají vyznačovat všechny svaté. Kromě toho se za-

městnává věřícími, kteří žijí ve správném mravním stavu. Když některý bratr je ve zlém, není tu napomenutí, abych jej považoval za vyššího než sebe sama, žiji-li já podle Božího slova. Ale mezi svatými, kteří vedou správný, normální křesťanský život, je to pro každého z nás jednoduché, druhého považovat za vyššího než sama sebe, **když žijeme blízko Pána**. Neboť ať už náš vnější zjev před druhými je jakkoli správný, v Jeho přítomnosti objevíme a poznáme skryté zlo těla, jak rozmanité jsou naše chyby a jak ubohá stvoření jsme před Ním ve srovnání s Ním.

Když naproti tomu hledíme na svého bratra, nemůžeme vidět tyto skryté chyby, nýbrž spíše dobré vlastnosti, které mu dala Kristova milost. To nás bezpochyby bude udržovat pokornými a schopnými považovat „jedni druhé za důstojnější“, než jsme sami. Tak můžeme být osvobozeni od ducha ješitnosti, který vede ke sporu a ruší jednotu věřících. Ukazuje se tedy, že pravá jednota mezi lidem Páně se neuskutečňuje nějakým kompromisem na úkor pravdy, nýbrž tím, že každý jednotlivec se před Pánem nalézá ve správném mravním postoji, který je vyjádřen pokorným smýšlením.

Verše 5–8: Aby v nás dal vzniknout tomuto pokornému smýšlení, vede apoštol naše zraky na Krista, když říká: „*Toto smýšlení buď ve vás, které také bylo v Kristu Ježíši.*“ Pak vykresluje obdivuhodný obraz pokorného smýšlení, které bylo vyjádřeno v Kristu, když šel cestou od slávy Božství k pohanění kříže. Tak je nám Kristus ve vší Své pokoře a milosti představen jako náš dokonalý Vzor. Když stádo následuje Pastýře, spočívají oči ovcí na Něm, a jen když každý z nás hledí na Něho, zůstane také zachována jednota stáda. Čím blíže jsme u Krista, tím blíže jsme přitahováni také jeden k druhému.

V Kristu vidíme podstatné rysy Toho, jenž měl v dokonalosti toto pokorné smýšlení, když dal stranou každou myšlenku na sebe a vstoupil na stezku služebníka a stal se poslušným až ke smrti. Když apoštol popisuje tuto cestu, neukazuje nám jen každý jednotlivý krok směrem dolů, nýbrž **smýšlení**, v kterém Kristus šel po této cestě – toto pokorné smýšlení. Není možné následovat všechny Jeho kroky, protože jsme nikdy nebyli v té výši, odkud On přišel. Tak

nejsme povoláni, abychom sestoupili do hloubek, do kterých sestoupil On. Ale jsme napomínáni, abychom měli Jeho **smýšlení**, ve kterém tyto kroky činil.

Nejprve je náš pohled veden na Krista na tom nejvyšším místě – „*v tvářnosti Boží*“. Tu to bylo, že měl ve Své mysli, aby sám sebe učinil „*ničím*“. Nebral na sebe žádný ohled. Aby vykonal vůli Otce a zabezpečil požehnání pro Svůj lid, byl připraven zaujmout to nízké místo. Tak mohl vzhledem ke Svému příchodu na tento svět říci: „*Aj, jdu... abych činil, ó Bože, vůli tvou.*“ (Židům 10,7)

Za druhé: Pán Ježíš v tomto smýšlení zaujal tvářnost služebníka. Když byl na zemi, mohl Svým učedníkům říci: „*Ale já mezi vámi jsem jako ten, který slouží.*“ (Lukáš 22,27) Jeden bratr řekl: „Kristus nejen zaujal tvářnost služebníka, nýbrž nikdy ji už neodložil... Když Pán v Jan 13 měl odejít do slávy, řekli bychom: Nyní je Jeho služba u konce. Tak tomu ale není. On vstává z místa, kde ležel se Svými učedníky u stolu. Vstává a umývá jejich nohy; a to je to, co činí také ještě dnes... V Lukáši 12,37 se dovídáme, že On také ve slávě pokračuje ve Své službě – „*Přepáše se, a posadí je za stůl, a chodě, bude jim sloužiti:*“ – „... Nikdy nepřestane sloužit. Sobectví má rádo, když se člověku slouží. Láska však ráda slouží; tak také Kristus se nikdy nevzdá služby, neboť se nikdy nevzdá Své lásky.“ (J. N. D.)

Za třetí: Pán nejen zaujal tvářnost služebníka, nýbrž byl „*podobný lidem učiněn*“. I jako služebník by byl mohl být v podobnosti anděla, neboť ti jsou vysíláni, aby sloužili; On ale byl ponížen pod anděly (Židům 2,9) a „*v způsobu nalezen jako člověk*“.

Za čtvrté: I když Pán byl „*podobný lidem učiněn*“, tu přece odmítl tuto okolnost použít k tomu, aby sám sebe mezi lidmi oslavil a vyvýšil. Jeho pokorné smýšlení Jej vedlo k tomu, aby sám sebe „**ponížil**“. Narodil se, byl položen do jeslí a žil mezi nepatrnými tohoto světa.

Za páté: I když sám sebe ponížil, aby chodil s nepatrnými, tu by byl přece mohl zaujmout místo vlády v tomto světě – místo, které Mu právem náleželo. Avšak skrze pokoru „*se stal poslušný*“. Když přišel na tento svět, řekl: „*Aj, jdu... abych činil, ó Bože, vůli tvou.*“ (Židům

10,7) Když krácel tímto světem, řekl: „*Což jest jemu libého, to já činím vždycky.*“ (Jan 8,29) Když opouštěl tento svět, mohl říci: „*Ale však ne má vůle, ale tvá staň se.*“ (Lukáš 22,42)

Za šesté: V tomto smýšlení se stal nejen poslušným, nýbrž poslušným až k **smrti**.

Za sedmé: V tomto pokorném smýšlení šel vstříc nejen smrti, nýbrž poddal se té nejpotupnější smrti, kterou člověk může umřít – „**smrti na kříži**“.

Když takto hledíme na tuto obdivuhodnou cestu, která našeho Pána vedla vždy hlouběji, od nejvyšší slávy až k potupnému kříži, pak se nechtějme spokojit prostě s tím, že budeme pouhými obdivovateli toho, co je mravně jedinečné, neboť to je i přirozenému člověku možné. Potřebujeme milost, abychom nejen obdivovali, nýbrž aby to vedlo k praktickému působení v našem životě podle apoštolova napomenutí: „*Toto smýšlení buď ve vás, které bylo také v Kristu Ježíši.*“ Ve světle tohoto pokorného smýšlení, které vidíme v Pánu Ježíši, bychom se měli vážně ptát svých srdcí, do jaké míry v nás byla odsouzena snaha po marné chvále, která nám je tak vlastní, a jak jsme se v pokoře vztahovali k tomu, abychom sami na sebe zapomnuli a druhým v lásce sloužili a něco zjevovali z pokory a milosti Krista.

Verše 9–11: Když ale nyní jsou naše srdce přitahována ke Kristu, když vidíme pokoru a milost na Jeho cestě ponížení od slávy až ke kříži, pak v Něm vidíme také dokonalý příklad pro pravdu, že každý, „*kdo se poníží, bude povýšen*“ (Lukáš 14,11). On „*ponížil sebe samého*“, ale „*proto i Bůh povýšil ho nade vše*“. Jestliže On se ve Svém pokorném smýšlení tak hluboko ponížil, pak Bůh Mu „*dal jméno nad každé jméno*“, a místo, které je nade vše a nade všechny vyvýšené. Ve Svatém Písmu stojí „*jméno*“ pro „*pověst*“ a „*slávu*“ nějaké osoby. V historii tohoto světa a také mezi věřícími byly jiné slavné osobnosti, ale pověst a sláva Krista jako člověka je všechny nesrovnatelně převyšuje. Na hoře proměnění chtěli učedníci ve své nevědomosti postavit Mojžíše a Eliáše na stejný stupeň s Pánem Ježíšem. Ale tito velcí Boží mužové blednou a mizí ze zorného pole, a oni „*neviděli, než samého Ježíše*“, a my slyšíme hlas Otce, jak říká: „*Tento jest ten*

můj milý Syn.“

Jméno Ježíš vyjadřuje slávu tohoto pokorného člověka. Znamená, jak víme, Spasitel a Zachránce, a jako takové je to jméno, které je nad každé jméno. Nemůžeme říci, že je to jméno, pro jehož uskutečnění musel Pán sestoupit ze slávy k pohanění kříže? Nad křížem stálo napsáno: „*Toto jest JEŽÍŠ, ten král Židovský.*“ (Mat. 27,37) Lidé ve svém posměchu říkali: „*Nech ať nyní sestoupí z kříže!*“ Kdyby to byl učinil, nechal by jméno JEŽÍŠ za sebou. Byl by ještě Stvořitel, všemohoucí Bůh, ale nikdy už by nemohl být JEŽÍŠ. Velebeno budiž Jeho jméno. Jeho pokora Jej vedla k tomu, aby byl poslušný až ke smrti na kříži. Jako následek toho se každé koleno skloní před jménem Ježíš a každý jazyk vyznává, že Ježíš Kristus je Pán, k oslavení Boha, Otce.

Verše 12 a 13: Když naše zraky byly vedeny na Krista ve vši Jeho pokore a milosti, jsme napomínáni, abychom poslouchali slova apoštola, abychom odsuzovali všechny sklony těla ke sporu a ješitnosti a abychom se snažili chodit v pokorném smýšlení Krista, našeho velkého Vzoru. Jen tak můžeme odolat snahám nepřítelů, aby mezi věřícími rozesel nejednotu. Když apoštol byl osobně u Filipských, ochránil je před útoky nepřítelů. Ale nyní, v jeho nepřítomnosti, museli být na stráži před nepřáteli vně křesťanského kruhu a před spory uvnitř. Kdyby chodili v pokorném smýšlení Krista, vskutku by působili své vlastní spasení proti každé snaze nepřítelů, zničit jejich jednotu a jejich svědectví pro Krista. Ale oni měli působit své spasení od snah nepřítelů s „*bázní a třesením*“. Když jsme si vědomi svůdného charakteru světa okolo nás, slabosti těla v nás a moci ďábla proti nám, pak se nás jistě může zmocnit bázeň a třesení.

Není ale bázeň a třesení rovněž ve spojení s tím, co následuje potom? Apoštol ihned k tomu přidává: „*Bůh zajisté jest, který působí ve vás.*“ Zatímco bychom neměli přehlížet tu silnou moc, která je *proti* nám, měli bychom se na druhé straně bát podceňovat a málo si cenit tu všemohoucí sílu, která je **pro** nás a v nás působí „*jak chtění i skutečné činění podle dobře libé vůle své*“. Bůh nás nevede jen k tomu, abychom „činili“, co se Mu líbí, nýbrž také, abychom to činit

„chtěli“. To je skutek svobody. Když člověk není ochoten, bylo by jednání čistě otrocké zákonictví. Jako přirození lidé rádi chceme konat svou vlastní vůli ke svému vlastnímu zalíbení. Ale Boží dílo v nás nás vede k tomu, abychom rádi činili Jeho zalíbení, a tak ukazovali pokorné smýšlení Krista, našeho Vzorů. On mohl říci: „**Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám.**“ (Žalm 40,9)

Verše 14–16: Když jsou naše oči upřeny na Krista, a do té míry, jak vlastníme Jeho pokorné smýšlení, budeme podle toho nejen zachráněni před svody světa a moci nepřítelů, nýbrž budeme svědky Krista před světem. To je bezpochyby k Božímu „*zalíbení*“, které bylo dokonale vyjádřeno v Kristu. On mohl říci: „*Což jest jemu libého, to já činím vždycky.*“ (Jan 8,29) Proto nám následující napomenutí představují milý obraz Krista.

Máme činit „*všecko bez reptání a bez pochybování*“. Pán sice vzdychal kvůli utrpení lidí, ale žádné reptání nikdy nepřešlo přes Jeho rty. Kdosi právem řekl: „Bůh sice dovoluje vzdychání, ale nikdy žádné reptání.“ Také se máme vyvarovat „*pochybovačných uvažování*“, která zpochybňují Boží cesty s námi. Ať už cesta Pána byla jakkoli plná utrpení, tu přece nikdy nepřišla „*pochybování*“ ve vztahu k Boží cestě s Ním na Jeho rty, ani přes ně. Naopak, když celá Jeho služba milosti nedokázala dosáhnout srdce lidí a dokonce byl obviňován, že Své skutky koná mocí ďábla, řekl: „*Ano, Otče, neboť tak se líbilo před tebou.*“ (Matouš 11,26) Je pro nás dobré, když jsme jen trochu uráženi nebo musíme procházet zkouškami, následovat Jeho šlépějí v duchu Jeho pokorného smýšlení a bez pochybojících uvažování se postavit pod to, co Bůh dopouští. Když jednáme v takovém duchu, stáváme se „*bez výtky*“ před Bohem a „*čistými*“ před lidmi. Také v tom je vyjádřeno něco z Kristovy dokonalosti, neboť On byl „*nevinný, neposvrtný, oddělený od hříšníků*“ (Židům 7,26). Měli bychom následovat Jeho kroků a být „*neposvrtné děti Boží*“. Pán řekl: „**Pro tebe snáším pohanění.**“ (Žalm 69,8) Avšak Jemu nemohla být učiněna žádná výčitka kvůli nějaké zlé cestě. Naopak, lidé museli říci: „*Dobře všecky věci učinil.*“ (Marek 7,37) Také my máme výsadu, že pro Jeho jméno trpíme pohanění. Budme ale na stráži, aby v na-

šich cestách a slovech nebylo něco, co není v souladu s tím, že jsme Boží děti, takže bychom dávali důvod pro výčitky a pohanění. Upřímným a neposkrvněným chozením bychom měli ukazovat, že jsme Boží děti uprostřed generace, jejíž převrácené a zlé cesty jasně ukazují, že nemá žádný vztah k Bohu.

Mojžíš mohl ve svých dnech říci, že Bůh je „*Bůh pravdomluvný a není nepravosti v něm, spravedlivý a přímý jest*“. Musí však ihned dodat, že on sám se nalézá uprostřed lidu, který je „*pokolení převrácené a zavilé, zpronevěřilo se jemu mrzkostí vlastní svou, jaká vzdálena jest od synů jeho*“ (5. Mojžíšova 32,4.5). Přes světlo křesťanství se svět nezměnil. Je stále ještě světem, ve kterém se lidé „*veselí ze zlého činění, plésají v převrácenostech nejhorších*“ (Příslaví 2,14.15). V takovém světě jsme zanecháni, abychom svítili „*jako světla*“, „*představující slovo života*“. Tak můžeme jít ve šlépějích našeho Pána, který byl „*světlo světa*“ a mohl říci: „*Slova, která já mluvím vám, Duch jsou a život jsou.*“ (Jan 6,63) Světlo nám více představí to, co je nějaká osoba, než to, co říká. Představování **slova života** mluví o svědectví, které je vydáváno zvěstováním pravdy Božího slova. Náš život musí odrážet něco z Kristovy dokonalosti, jestliže naše slova mají zvěstovat cestu života.

Když věřící jsou, jako výsledek služby apoštola, vedeni k tomu, aby zjevovali pokorné Kristovo smýšlení, a tak byli svědky Krista, tu on se vskutku bude radovat, protože pak „*neběžel nadarmo*“, ani „*nadarmo nepracoval*“. Zde, v jeho vlastním případě, se zdá, že rozlišuje mezi „*životem*“ a „*svědectvím*“. Neboť nemluví nám slovo „*běžel*“ o jeho způsobu života, a slovo „*pracoval*“ o jeho službě?

Nevidíme v těchto sedmi apoštolových napomenutích milý obraz života, který je žit podle dokonalého příkladu Krista? Je to život, ve kterém není naším podílem **reptání**, ani **pochybující uvažování** o tom, proč Bůh to nebo ono soužení dopouští, ani nic **hodného výtky** v tom, co říkáme nebo děláme, nic **nečistého** proti druhým skrze naše slova nebo cesty, nic, co by nám mohli **vyčítat**, protože to není ve shodě s charakterem Božího dítěte. Je to život, ve kterém svítíme jako **světla** ve světě tmy a představujeme **slovo života** ve

světě smrti. Když tak žijeme, jsme k Božímu zalíbení, k oslavení Krista, k pomoci pro věřící, k požehnání pro svět a obdržíme mzdu v den Ježíše Krista. Kdyby všichni svatí vedli tento obdivuhodný život, majíce oči upřené na Krista, nebyl by uprostřed věřících žádný spor. Pak bychom byli **jedno** stádo, které jde za **jedním** Pastýřem.

Verše 17 a 18: Ve zbývajících verších kapitoly nám jsou představeny tři příklady života věřících, kteří vysokou mírou žili v pokorném Kristově smýšlení, jež samo sebe zapomíná, aby sloužilo druhým. Tak svítili jako světla ve světě a představovali slovo života.

Jako první by nám jistě Duch Boží chtěl v apoštolovi samotném nechat vidět někoho, kdo žil podle Kristova příkladu. Víra svatých ve Filipi se ukázala skrze oběť, kterou chtěli sloužit jeho potřebám. Jestliže ale bez ohledu na tuto službu by mělo jeho vězení skončit jeho smrtí, stále ještě by se radoval z toho, že směl trpět pro Krista, a proto vyzývá tyto věřící, aby se rovněž radovali. Tak rozvíjí pokorné smýšlení, které při ohledu na druhé zapomíná na sebe a může následovat Krista až do smrti.

Verše 19–24: Pavel pak mluví o Timoteovi, bratrovi, který byl „*jednomyslný*“ s ním jako někdo, kdo se vyznačoval pokorným smýšlením, jež v myšlení na blaho druhých zapomíná na sebe sama. Avšak všeobecný stav v rané době první církve i ve dnech apoštolových tak hluboce klesl, že byl daleko vzdálen této sebezapírající lásky. A tak musí Pavel říci: „*Všichni zajisté svých věcí hledají, a ne těch, které jsou Krista Ježíše.*“ V Timoteovi apoštol našel někoho, kdo měl starost o druhé a s ním sloužil v tom, aby představoval slovo života v evangeliu. Protože Pavel viděl, že Timoteus je charakterizován pokorným smýšlením Krista, mohl jej použít v péči o svaté. Doufal, že jej bude moci poslat ke shromáždění ve Filipi, jakmile bude vědět, jak dopadne soud.

Verše 25–30: Nakonec máme v Epafroditovi ještě jeden pozoruhodný příklad pro pokorné smýšlení, které v touze po blahu druhých zapomíná na sebe sama. Byl to nejen **bratr** v Kristu, nýbrž **spolupracovník** v díle Páně, **spolubojovník** v boji za pravdu, **vyslanec** svatých a **služebník** potřeb apoštola. Ve své nezištné lásce toužil po svatých

a velmi těžce nesl, že jim jeho nemoc způsobila starosti o něho. Vskutku byl blízky smrti, ale skrze Boží milosrdenství zůstal na živu. Nyní Pavel nemyslí na sebe samého a na to, jak velmi bude postrádat takového cenného spolupracovníka, nýbrž posílá tohoto milovaného služebníka Filipským k jejich radosti. Takového mohou v Pánu se vši radostí přijmout a mít ve cti. Apoštol připojuje toto slovo, které tak požehnaným způsobem ukazuje druh pověsti, která má v Božích očích takovou cenu. Epafroditus se vyznačoval věrností v díle Krista a v pokorném smýšlení byl připraven podle Kristova příkladu v Jeho službě pro druhé pohlédnout smrti do očí.

Když slyšíme, že už v těchto ranných dnech všichni hledali svých věcí a že svatí už nebyli jednomyslní s apoštolem, sotva můžeme být překvapeni, když v těchto posledních dnech je Boží lid rozdělen a rozptýlen. Tak mohl Samuel Rutherford ve své době říci: „Je třeba pochybovat o tom, že budeme plně **jednoho** srdce, dříve než se budeme těšit z **jednoho** nebe.“ Přesto se nechme povzbudit těmito slavnými příklady věřících, kteří se vyznačovali pokorným smýšlením, a hledme od úpadku kolem sebe pryč ke Kristu, našemu Vzoru, a snažme se chodit v Jeho smýšlení. Tak budeme skromnou mírou svědectvím pro Krista a půjdeme tímto světem k Božímu zalíbení.

Kapitola 3

Druhá kapitola nám představuje **milost a krásu** křesťanského života, který sám na sebe zapomíná při ohledu na druhé a který chodí v pokorném smýšlení, jež je ukázáno v Kristu, našem Vzoru. V této třetí kapitole vidíme **energii** křesťanského života, který překonává nebezpečí, jimiž jsme souženi. Zapomíná na věci, které leží vzadu, a že ne se dopředu ke Kristu, k cíli ve slávě.

Potřebujeme jak **milost**, tak i **energii**, neboť, jak někdo kdysi řekl: „Někdy vidíme nedostatek energie tam, kde je milý charakter; anebo velkou energii tam, kde vládne nedostatek tichosti a ohleduplnosti.“

V průběhu této kapitoly jsme varováni před určitými nebezpečími, jimiž se nepřítel pokouší bránit věřícím v tom, aby svítili jako světla ve světě a představovali slovo života. Tak chce zkazit naše svědectví pro Krista, když jdeme světem, který je v mravní tmě a pod stínem smrti.

Ve verších 2 a 3 jsme varováni před zlými skutky těch, kteří kazili křesťanství požídvšovstvím učením. Ve verších 4 až 16 jsme varováni před důvěrou v náboženské tělo. Ve verších 17 až 21 jsme varováni před nepřáteli Kristova kříže uvnitř křesťanského vyznání. Abychom ale měli potřebnou energii k překonávání těchto nebezpečí, představuje nám apoštol Krista ve slávě jako náš neomylný zdroj.

Verš 1: Dříve než apoštol mluví o zvláštních nebezpečích, jimž jsme vystaveni, představuje nám Pána jako Toho, v němž se můžeme radovat. Apoštol byl už čtyři roky ve vězení a musel v každé chvíli počítat s tím, že bude postaven před soud a odsouzen k smrti. Avšak ať už okolnosti byly jakékoli, ať bylo selhání v Božím lidu jakkoli veliké, ať nás varuje před jakýmikoli nebezpečími, jeho závěrečné napomenutí zní: „*Radujte se v Pánu!*“ Pán je ve slávě jako věčný svědek Božího nekonečného uspokojení z Jeho díla na kříži. A je tam jako Ten, v němž je znázorněno celé požehnání, které pro věřící získal. Když On je ve slávě, budeme ve slávě i my přese všechno, co ještě na ces-

tě tam budeme muset prodělat, ať jsou to těžké okolnosti, selhání věřících nebo moc nepřítel. Proto přijměme volání: „*Radujte se v Pánu!*“

Verše 2 a 3: Když apoštol vedl naše zraky na Ježíše Krista jako na Pána, před kterým se brzy skloní každé koleno, varuje nás před zvláštními nebezpečími, s nimiž se setkáváme. Máme se mít na pozoru před „*psy*“, „*zlými dělníky*“ a před „*rozřízkou*“. Tyto tři druhy zla se zdají vztahovat na požidovšťující učitele mezi křesťany, kteří se snažili smísit milost se zákonem. To znamenalo dát stranou evangelium, které zvěstovalo milost, a opět nastolit tělo, které dávalo evangelium stranou. Protože Pavel poznává, že toto zlo napadá základ všech našich požehnání, je ve svém úsudku nelítostný. Pes je zvíře, které se vrací ke svému zvratku a nezná hanbu. Když se člověk chová způsobem, který je zjevně zlý, a odmítá zlo vyznat, jedná nesvědomitě nebo nestydatě.

K tomu tito židovští učitelé skrývali své zlé skutky pod náboženský plášť. Před takovými Pán varoval Svě učenáky, když řekl: „*Podle skutků jejich nečiňte.*“ (Matouš 23,3) Takoví lidé mohli o sobě tvrdit, že jsou obřízka a že tělo odmítli. Ve skutečnosti ale, místo toho, aby je odřízli, trpěli náboženské tělo, když se snažili smísit zákon s milostí. Takové lidi apoštol odhaluje s výrazy nevážnosti.

V protikladu k systému těchto požidovšťujících učitelů nám Pavel představuje vynikající znaky křesťanství. V křesťanství se ti, kteří odmítají tělo – a tak tvoří pravou duchovní obřízku – klanějí skrze Ducha Božího a ne ve spojení s náboženskými ceremoniemi. Chlubí se Kristem Ježíšem, ne lidmi a jejich skutky. Nevkládají důvěru na tělo, nýbrž na Pána.

Jsou skutečně žádosti těla, které máme soudit, avšak zde nás apoštol varuje před **náboženstvím těla**. To je pro křesťany daleko rafinovanějším nebezpečím, neboť náboženské tělo má přitažlivou vnější formu, zatím co žádosti těla jsou zjevně pokládány za zlé dokonce i od přirozeného člověka. Kdosi řekl: „Tělo má jak náboženství, tak i žádosti, ale tělo musí mít takové náboženství, které nechává tělo žít.“

Apoštolova slova obsahují v těchto posledních dnech bezpochyby zvláštní varování i pro nás. Tato požidovšťující naučení, která už v církvi prvních dnů byla takovým nebezpečím, se v křesťanstvu rozšířila a vedla ke zkažené směsici židovství a křesťanství. Výsledek je, že vzniklo obrovské vyznání, ve kterém formy a ceremonie nahradily velebení v Duchu, když skutky lidí podle zákona daly stranou dílo Krista podle evangelia. Toto náboženství oslovuje člověka v těle, když nedává vzniknout otázkám ohledně znovuzrození nebo osobní víry v Krista. Protože se řídilo podle židovského vzoru, je křesťanstvo napodobeninou židovského tábora: Má sice ještě formu pobožnosti, avšak zapírá její sílu (2. Timoteovi 3,5). Apoštol nás napomíná ve svých dalších Dopisech, abychom se od této zkaženosti odvrátili a vyšli ke Kristu „*ven ze stanů, pohanění jeho nesouce*“ (Židům 13, 13).

Verše 4–6: Pavel pokračuje v odhalování bezcenného charakteru náboženského těla, když připomíná vlastní život před svým obrácením. Kdyby v náboženském těle byla nějaká přednost, pak by on měl více než druzí důvod k tomu, aby důvěřoval v tělo, neboť byl zcela vynikajícím způsobem a v upřímnosti náboženský člověk podle těla. V jeho případě byly náboženské předpisy prováděny podle zákona – byl obřezán osmého dne. Byl to Žid nejčistšího původu. Pokud šlo o jeho náboženský život, patřil k nejpřísnější sektě – k farizeům. Nikdo nemohl pochybovat o jeho upřímnosti a o jeho horlivosti, neboť aby bránil své náboženství, pronásledoval Církev. Pokud se týkalo spravedlnosti, která spočívala v dbání na vnější předpisy zákona, byl bez výtky.

Verš 7: Všechny tyto věci byly pro něho jako pro přirozeného člověka ziskem a byly by mu mezi lidmi vykazaly vysoké místo. Avšak od chvíle, kdy byl přiveden k tomu, aby viděl Krista ve slávě, zjistil, že přes všechny své náboženské přednosti byl „*první z hříšníků*“ (1. Timoteovi 1,15) a nemohl dosáhnout Boží slávy (Římanům 3,23). Nadto poznal, že všechna požehnání spočívají na Kristu a na Jeho díle. Proto nyní považoval kvůli Kristu za škodu věci, které se mu dříve – jako přirozenému člověku – zdály být ziskem. Ještě déle důvěřovat

skutečnosti, že je Hebrej z Hebrejů a že, pokud se týká té spravedlnosti, která je v zákoně, byl bez výtky, by znamenalo dávat Kristovo dílo svými vlastními skutky stranou a chlubit se sám v sobě namísto v Kristu.

Verše 8 a 9: K tomu to bylo nejen v době jeho obrácení, že považoval své skutky, které činil v tělesné nábožnosti, za ztrátu, nýbrž považoval je za ztrátu na celé své další životní cestě. Tak mohl při pohledu zpět říci: „**položil jsem**“, nyní ale mohl v přítomnosti rovněž tak říci: „**nýbrž i všechny věci pokládám škodou býti**“. Kromě toho to nebyly jen ty věci, o nichž právě mluvil, které považoval za ztrátu, nýbrž „**všecky věci**“, jimiž by se tělo mohlo chlubit a co by Pavlovi mohlo propůjčit nějaké místo v tomto světě. Pavel pocházel ze vznešené rodiny, měl dobré společenské postavení, byl občan Tarsu, města nikoli nevýznamného. Těšil se dobrému vzdělání a byl vyučován u nohou Gamalielových. Byl židovským vůdcům dobře známý a pod jejich autoritou byl oficiálně činným. Ale známost Krista, o němž může mluvit jako o „mém Pánu“, způsobila, že všechny tyto věci vybledly. Tak velká je výtečnost Krista Ježíše, že ve srovnání s Ním vše, čím by se tělo mohlo chlubit, bylo apoštolem považováno za smetí. Když dospěl k takovému ocenění těchto věcí, neměl žádné těžkosti s tím, aby je nechal jít, neboť komu by připadlo zatěžko nechat ležet stranou „hromádku hnoje“?

V tomto srdce zpytujícím oddílu nám apoštol postavil před oči svou vlastní zkušenost. Učiníme však dobře, když podle ní zkusíme svá srdce, do jaké míry jsme se stali apoštolovými následovníky tím, že jsme do výtečnosti poznání Krista Ježíše, našeho Pána, vnikli tak, že ve srovnání s Ním je každá světská přednost, která by nám mohla dát nějaké místo mezi lidmi, považována za smetí, které musíme zanechat za sebou. Normálně se přirozeně chlubíme vším, co nás staví nad naše bližní a přináší nám čest, ať to je narození, sociální postavení, bohatství nebo intelekt. Kdosi řekl: „Ať už se můžeš zdobit čímkoliv – i kdyby to byla známost Písma – jedná se o chlubení se v těle. Stačí jakkoli malá věc, aby nás učinila spokojenými sami se sebou; to, co bychom u druhých ani nezpozorovali, už stačí k pový-

šení naší vlastní důležitosti.“ (J. N. D.)

Protože apoštol skrze výtečnost známosti Krista poznal nicotnost náboženského těla a věcí, které se nám jako přirozeným lidem zdají být ziskem, a měl Krista ve slávě jako svůj velký cíl před očima, může zcela volně vyjádřit touhu svého srdce, která byla zcela obrácena na Krista, když říká:

- ✱ „*Abych Krista získal*“ (8. verš),
- ✱ „*v něm nalezen byl*“ (9. verš),
- ✱ „*abych poznal jej*“ (10. verš),
- ✱ „*abych i uchvátiti mohl, když uchvácen jsem od Krista Ježíše*“ (12. verš).

Když apoštol říká: „**abych Krista získal**“, hledí na konec své cesty. Běží závod a vidí, že cíl spočívá v tom, být s Kristem a jako Kristus ve slávě. Kristus zde na zemi je příklad a vzor pro křesťanský život. Kristus ve slávě je náš cíl, ke kterému běžíme.

V onen velký den, tak může apoštol říci, bude on „**v něm nalezen**“. Pak bude zjevné, že každé požehnání, které bylo pro věřícího skrze Jeho dílo na kříži získáno, je představeno „*v Něm*“ ve slávě. To bude znamenat, že naše spravedlnost, která se stane v Něm viditelná, není spravedlnost, která pochází z našich vlastních skutků, nýbrž spravedlnost, která je výsledkem toho, co Bůh učinil skrze Krista. Kristus byl pro naše přestoupení od Boha vydán a pro naše ospravedlnění opět vzkříšen (Římanům 4,25). Věřící dospěje k tomuto požehnání skrze víru: jsme ospravedlněni z víry.

Verše 10 a 11: V mezidobí se apoštol vztahoval po Kristu. Přitom vyjadřuje svou touhu slovy: „**Abych jej poznal.**“ Chtěli bychom Jej znát ve vši Jeho líbeznosti, jak byla vyjádřena v Jeho pokoře a v Jeho poslušnosti až do smrti; chtěli bychom Jej poznat v mocné síle, která je pro nás působná a je vyjádřena v Jeho vzkříšení; chtěli bychom Jej znát ve slávě jako Toho, jemuž budeme připodobněni a u kterého budeme po celou věčnost.

Poznat Jej v Jeho pokoře jako svůj příklad nás naučí, jak zde máme

pro Něho žít. Znáť Jej v síle Jeho vzkříšení nás uschopní hledět smrti do očí, když – jako Pavel – budeme povoláni k tomu, abychom pro Jeho jméno vytrpěli smrt. Znáť Jej ve slávě způsobí, že poběžíme kupředu přes všechen odpor. Velkým Pavlovým přáním bylo dosáhnout Krista ve slávě, a s tímto cílem před očima byl odhodlán být připodobněn Jeho smrti – zemřít všemu, čemu také Kristus zemřel, i kdyby to pro něho znamenalo mučednickou smrt, aby dosáhl požehnaný stav „vzkříšení z mrtvých“.

Verš 12: Pavel byl ještě stále v těle. Proto netvrdil a nemohl také tvrdit, že by už obdržel cenu boje, totiž být u Krista a být Kristu připodobněn ve slávě. Avšak to byl konečný cíl, který měl před očima, a na cestě k němu si přál růst v porozumění tomu slavnému cíli, pro který byl Boží milostí určen.

Verše 13 a 14: Jestliže Pavel ještě cenu ne získal, tu pro sebe také nenárokuje, že by plně pochopil plnost požehnání té ceny. Avšak mohl říci: „*To **jedno** činím, na ty věci, které jsou za mnou, zapomínám, k těm pak, které jsou přede mnou, úsilně chvátám, k cíli běžím, k odplatě svrchovaného povolání Božího v Kristu Ježíši.*“ Bylo by pro nás dobré, kdybychom i my mohli mít takovou vizi Krista ve slávě a skutečnosti toho, „co je vpředu“, takže bychom byli vedeni k tomu, abychom zapomínali na to vzadu, tedy co leží za námi. Pavel považoval tyto věci nejen za ztrátu, nýbrž na ně prostě zapomněl. Nemohli bychom se chlubit nějakou věcí, na kterou jsme zapomněli. Tak jako každé jiné duchovní požehnání, je naše nebeské povolání vyjádřeno v Kristu.

Verše 15–17: Když nám apoštol představil cestu, po které tímto světem šel, ducha, ve kterém kráčet po této stezce, a slavný cíl, k němuž vede, napomíná nyní ty, kteří se těší z této plné nebo „dokonalé“ křesťanské zkušenosti, aby měli stejné smýšlení jako on. Vskutku tu mohli být takoví, kteří až do té doby sotva dospěli k této zralé křesťanské zkušenosti, ale Bůh nás může vést dále a zjevit nám požehnání smýšlení, které zapomíná na věci vzadu a vztahuje se po Kristu ve slávě. I když jsou rozdíly v duchovní zralosti, tu přece není důvodu, abychom nešli v těchže šlépějích. Jeden může na cestě vidět dále

než druhý, ale to není překážkou, aby šli po téže cestě a dívali se stejným směrem.

Pak jsme napomínáni, abychom byli následovníky apoštola na cestě, po níž šel, a to nejen jako jednotliví následovníci, nýbrž abychom „**společně**“ byli jeho následovníky, když máme **jednostejné** smýšlení a **jeden** cíl. V pokorném smýšlení, které zapomíná na sebe sama, a se zraky upřenými na Krista ve slávě budeme spolu spojeni tímž cílem.

Máme poznávat ty, kteří **jednají** tímto způsobem. Nejen naše vyznání nebo krásná slova, která snad mluvíme, nýbrž **jednání**, které svědčí o duchovním životě, který žijeme, má takovou cenu v Božích očích. Pavel mohl říci: „*Život je pro mne Kristus.*“

Verše 18 a 19: Pak se dozvídáme, že i v oněch časných dnech byli mezi Božím lidem „*mnozí*“, jejichž **jednání** dokazovalo, že jsou nepřátelé Kristova kříže a jejich konec bude zahynutí. Byli daleko vzdáleni od toho, aby měli pokorné smýšlení, které zapomíná na to, co je vzadu, a vztahuje se po Kristu ve slávě; ne, ti byli plně zaměstnání pozemskými věcmi. Jestliže apoštol musí varovat před takovými, pak to činí s pláčem. Už nás varoval před požidovšťujícími učiteli, kteří se obraceli na náboženské tělo. Nyní nás varuje před těmi, kteří si z křesťanství chtějí udělat čistě kulturu podporující systém, aby skrze to vytvořili lepší a zářivější svět. Takoví smýšlejí pozemsky.

Tak jsme varováni před dvěma zly, která nám v těchto posledních dnech hrozí: Jedno používá křesťanství, aby oslovilo náboženské tělo, druhé je používá, aby zlepšilo tělo. Obojí staví Krista, Jeho dílo a nebeský charakter křesťanství stranou.

Verše 20 a 21: V protikladu k takovým lidem může apoštol o věřících říci, že naše občanství je v nebi, „*odkud i očekáváme Pána Ježíše Krista jako spasitele*“. Při Jeho příchodu budou naše těla poníženi proměněna, takže budou podobná Jeho oslavenému tělu. Tato proměna bude způsobena mocí, skrze kterou je Kristus mocen „*všechny věci podmaniti sobě*“. Každou moc, která stojí proti nám – ať je to tělo v nás, ďábel mimo nás, svět kolem nás nebo dokonce smrt sama

– On je schopen si vše podmanit. Tak smíme poznat na začátku cesty něco z výtečnosti známosti Krista Ježíše, našeho Pána; a konec bude, že přes všechny moci, které se stavějí proti nám, budeme u Něho v nebi, Jemu podobni, když budeme mít tělo slávy.

S touto slavnou nadějí před sebou můžeme jistě zkoumat svá srdce a klást si otázku, kterou položil kdosi jiný: „Je KRISTUS tak prostě a tak jediné předmětem naší duše, že je silou, která dává všemu zmizet, na čem jsme v **minulosti** lpěli, všemu, co nás v **přítomnosti** obklopuje a chce odvrátit od kříže, i všem plánům a očekáváním, všem obavám a tušením vzhledem k **budoucnosti**?“

Kapitola 4

Ve druhé kapitole nám apoštol představil Krista, jak sestoupil ze slávy a ponížil se až ke smrti na kříži, a přitom nám ukázal pokorné smýšlení, které by mělo vyznačovat věřící, tak abychom mohli být pravými svědky pro Krista ve světě, jímž procházíme. Ve třetí kapitole vedl naše zraky na Krista, který je vyvýšen ve slávě jako Pán, na Toho, v němž vidíme slavný cíl, ke kterému jdeme. V této závěrečné čtvrté kapitole nám apoštol dává napomenutí, jak by měla vypadat praxe každodenního života u těch, kteří mají před sebou Krista jako svůj dokonalý příklad a jediný cíl. Představuje nám Krista jako Toho, jenž nám může dát sílu pro všechny věci.

Verš 1: Nejprve jsme napomínání, abychom **„pevně stáli v Pánu“**. Zlo, s kterým se setkáváme, ať už je z těla zevnitř, od ďábla z vnějšku nebo od světa kolem nás, je pro nás příliš silné. Ale Pán je v stavu **„všecky věci podmaniti sobě“**. Není od nás žádáno nebo očekáváno, že budeme vítězit ve vlastní síle nebo moudrosti, nýbrž že budeme **„pevně stát v Pánu“** – v moci Jeho síly.

Verše 2 a 3: Za druhé jsme napomínání, abychom **„jednotejně smýšleli v Pánu“**. Mezi dvěma ženami ve Filipi, které sloužily Pánu s plnou oddaností, byly názorové rozdíly. Apoštol předem viděl, že okolnost, již věřící sotva přikládali nějaký význam, by mohla vést k velkému trápení a ke slabosti ve shromáždění. **„Aj, maličký oheň, kterak veliký les zapálí!“** (Jakuba 3,5) Apoštol však umí oddělit věc drahou od ničemné (Jeremiáš 15,19), a proto nepřehlíží oddanost těchto sester, které s ním bojovaly za evangelium tváří v tvář odporu, urážkám a pronásledování. Právě jejich oddanost činila tím větším jeho trápení kvůli nejednotnosti mezi nimi vzhledem k zájmům Pána. Proto prosí nejen je samé, aby jednotejně smýšlely, nýbrž prosí také Epafrodita, aby jim byl nápomocný. Ve své snaze jim pomoci měl Epafroditus myslet na to, že jejich **„jména jsou v knize života“**. Mezi Božím lidem snad nejsou **„mnozí moudří podle těla, mnozí mocní, mnozí urození“**, kteří jsou povoláni (1. Korinským 1,26). Avšak můžeme málo smýšlet o někom, jehož **„jméno je zapsáno**

v knize života“?

Verš 4: Za třetí jsme napomínáni: „**Radujte se v Pánu vždycky.**“ Už ve třetí kapitole nás apoštol vyzýval, abychom se v Pánu radovali. Avšak nyní může nejen říci „radujte se“, nýbrž „**radujte se vždycky**“. Ať už jsou okolnosti jakkoli mučivé, ať odpor nepřítele je jakkoli prudký a ať je selhání mezi lidem Páně jakékoli, v Pánu se můžeme vždy radovat. O Něm můžeme říci: „*Ty pak zůstáváš,*“ a: „*Ty jsi tentýž.*“

Verš 5: Čtvrté napomenutí se k nám obrací ve vztahu ke světu, jímž procházíme, se vším jeho násilím a mravní zkázou: „**Mírnost vaše známa buď všechněm lidem.**“ Pán ve Svůj čas zúčtuje se vším zlem, a pak uvede všeobecné požehnání; Jeho příchod je blízko. Proto není věcí věřících, aby se vměšovali do záležitostí vlády světa, ani aby se snažili uplatňovat svá práva nebo za ně bojovat. Naší výsadou a naší odpovědností je představovat Krista, a tak zjevovat mírnost, která Pána vyznačovala. Žalmista mohl říci: „*Dobrotivost tvá mne zvelebila.*“ (Žalm 18,36) V očích světa se zbavujeme něčeho ze své vážnosti jako křesťanů, když se snažíme sami se prosadit a protivit se jeho vládě. Když však ukazujeme Kristovu mírnost, bude i svět sotva v stavu nás odsoudit, neboť jak kdosi řekl: „Mírnost je neodolatelná.“

Verše 6 a 7: Za páté nalezneme vzhledem ke zkouškám, denním potřebám a svým tělesným potřebám v našem přítomném životě ulehčení od vší úzkosti, když je Bohu sdělíme. Tak jako naše mírnost má být zjevná všem lidem, tak máme své prosby oznamovat Bohu. Výsledek možná nebude, že všechny naše prosby budou vyslyšeny, neboť to nemusí být k našemu užitku ani k Božímu oslavení. Ale naše srdce jsou osvobozena od tíže starostí a spočívají v pokoji – „*Božím pokoji, který převyšuje všeliký rozum*“. „*Nebýt pečliví o nic*“ neznamená, že vzhledem k něčemu máme být bezstarostní nebo lhostejní, nýbrž místo abychom starostmi dne a strachem ze zítřku byli v úzkosti, máme své starosti vylít před Bohem a On vylije balzám pokoje do naší duše. Bohu se můžeme blížit „v Kristu Ježíši“ a skrze Něho nám může Bůh darovat toto požehnání.

Verš 8: Za šesté jsou naše myšlenky, jsme-li osvobozeni od svých starostí, nejen udržovány v pokoji, nýbrž jsou uvedeny také do stavu zaměstnávat se všemi věcmi, které se Bohu líbí. Svět, jímž procházíme, se vyznačuje násilím a zkažeností a my jsme povoláni, abychom zlo odmítali. Avšak musíme být na stráži, aby náš myšlenkový svět nebyl znečištěn zaměstnáváním se tímto zlem. Je pro nás dobré nenávidět zlo a bát se ho a naproti tomu milovat a vyvolovat dobro. Jestliže jsou naše myšlenky kontrolovány Božím Duchem, nebudou se pak zaměstnávat všemi těmi požehnanými věcmi, které jsou v Kristu vidět v dokonalosti, a radovat se z nich? Nebyl On pravdivý, ctný, spravedlivý, čistý, milý, dobře znějící (to znamená: neměl On dobrou pověst?), charakterizován pravou ctností a takový, že v Něm vše dávalo pohnutku ke chvále a oslavování? Nemůžeme říci, že být zaměstnán těmito věcmi znamená, že se naše myšlenky radují z Krista?

Verš 9: Za sedmé apoštol, když nás napomenul vzhledem k věcem, které máme **zvažovat**, přechází k tomu, aby nás napomenul, co máme **činit**. Ve svém praktickém životě máme **jednat tak**, jako jednal i apoštol. Už nám to sdělil: „*To jedno činím, na ty věci, které jsou za mnou, zapomínáje, k těm pak, které jsou přede mnou, úsilně chvátáje, k cíli běžím, k odplatě svrchovaného povolání Božího (vzhůru) v Kristu Ježíši.*“ Když tak chodíme, budou se naše duše nejen těšit z Božího pokoje, zatím co my jdeme tímto světem neklidu a vzpoury, nýbrž budeme mít při sobě Boha pokoje – pokoj Boží bude zachovávat naše duše v klidu a Boží přítomnost nás bude v naší slabosti udržovat.

Ať už jsou okolnosti, jimiž máme procházet, jakkoli těžké, jakkoli hrozné je zlo ve světě, zkaženost křesťanstva a selhání mezi Božím lidem, jakkoli velký je také odpor nepřítelů a jakéhokoli druhu i urážky a pohanění, které máme strpět – jak požehnaný by přes to přese všechno byl náš život, kdybychom žili podle těchto sedmi napomenutí:

1. Pevně stát v Pánu;
2. stejně smýšlet v Pánu;

3. vždycky se radovat v Pánu;
4. všem lidem zjevovat mírnost Pána;
5. všechny své starosti uvrhnout na Pána;
6. zaměstnávat své myšlenky tím, co je dobré, jak je to vyjádřeno v Kristu;
7. nechat se vést ve všem, co činíme, Kristem, naším jediným obsahem života.

Verše 10–13: V závěrečných verších tohoto Dopisu vidíme v Pavlovi člověka, který stojí nad okolnostmi. Všechny své starosti uvrhl na Boha, a nyní se mohl radovat z toho, že Pán daroval těmto věřícím lásku a příležitost, aby se o něho v jeho soužení starali tím, že vyšli vstříc jeho potřebám.

Nicméně, v apoštolovi smíme vidět svatého, jenž byl vyzdvižen nad okolnosti, neboť uměl být jak snižen, tak i mít hojnost, být jak sytý, tak i hladovět, mít nadbytek i trpět nedostatek. Toto umění získal zkušeností a božským vedením, neboť může říci „*naučil jsem se*“ a „*pocvičen jsem*“. Jestliže Bůh dovolí, že budeme muset procházet zkouškami a těžkými okolnostmi, pak nás chce vyučovat. Kdosi řekl: „Když jsem sytý, ochraňuje mne před tím, abych byl bezstarostný, lhostejný a sebeuspokojený; jestliže jsem hladový, tu mne ochraňuje, abych nebyl skleslý a nespokojený.“ (J. N. D.).

Pavel proto může říci: „*Všechno mohu,*“ ale připojuje k tomu, že tato síla spočívá „*v Kristu*“. Neříká: „Mohu to **sám v sobě**,“ nýbrž „**v tom, který mne posiluje.**“

Verše 14–18: Pavel byl touto závislostí na Kristu, který mohl vyjít vstříc všem jeho potřebám, vyvýšen nad každé ovlivňování od lidí, aby od nich obdržel přízeň a pomoc. Přesto věřící z Filipi „*dobře učinili*“ se svou pomocí pro apoštolovy potřeby. Láska, která je vedla k tomuto daru, bude vystupovat k Bohu jako ovoce a bude se rozhojňovat pro jejich účet, neboť to byla z jejich strany oběť „*libá Bohu*“.

Verše 19 a 20: Z vlastní zkušenosti o Boží dobrotivosti může se vši

důvěrou říci: „*Bůh pak můj naplní všelikou potřebu vaši podle bohatství svého slavně v Kristu Ježíši.*“ Ve všem vnitřním neklidu můžeme nalézt ulehčení, když budeme svá trápení Bohu oznamovat skrze Krista Ježíše; a Bůh našim potřebám skrze Krista Ježíše přebohatě vyjde vstříc. Proto smíme s apoštolem s důvěrou říci: „*Bohu pak a Otci našemu sláva na věky věků. Amen!*“

Verše 21–23: Závěrečný pozdrav nám ukazuje krásný obraz křesťanského obecenství v první církvi a ocenění, které měl apoštol pro tyto věřící, neboť říká nejenom, že pozdravuje „*každého svatého v Kristu Ježíši*“, nýbrž „*pozdravují vás všichni svatí*“. Končí a říká: „*Milost Pána našeho Ježíše Krista buď s vaším duchem.*“ Potřebujeme Boží milosrdenství, které vychází vstříc našim tělesným potřebám, a milost našeho Pána Ježíše Krista, aby ochraňovala našeho ducha.

Jak požehnaně je Kristus od začátku až do konce tohoto krásného Dopisu před nás stavěn! V první kapitole je to **Kristus, náš život**, jenž nás vede k tomu, abychom vše viděli ve spojení s Ním (1,21). Ve druhé kapitole je to Kristus, náš **příklad** v ponížení, abychom se sjednotili ve stejném smýšlení (2,5). Ve třetí kapitole je to Kristus, náš **cíl** ve slávě, aby nás uschopnil překonávat každý odpor (3,14). V poslední kapitole je to Kristus, naše **síla**, aby uspokojil všechny naše potřeby (4,13).

K tomu se v průběhu Dopisu učíme zkušenosti, ve které se můžeme radovat, když jsme šli v síle Ducha svou cestou tímto světem s Kristem před svými očima. Měli bychom s apoštolem zakoušet radost v Pánu (1,4; 3,1–3; 4,4.10), mít k Pánu důvěru (1,6) těšit se pokoji, který převyšuje všeliký rozum (4,7), mít k sobě vzájemnou lásku (1,8; 2,1; 4,1), mít naději, která čeká na příchod Pána Ježíše (3,20), a rozvíjet víru, která počítá s pomocí Pána (4,12.13).

